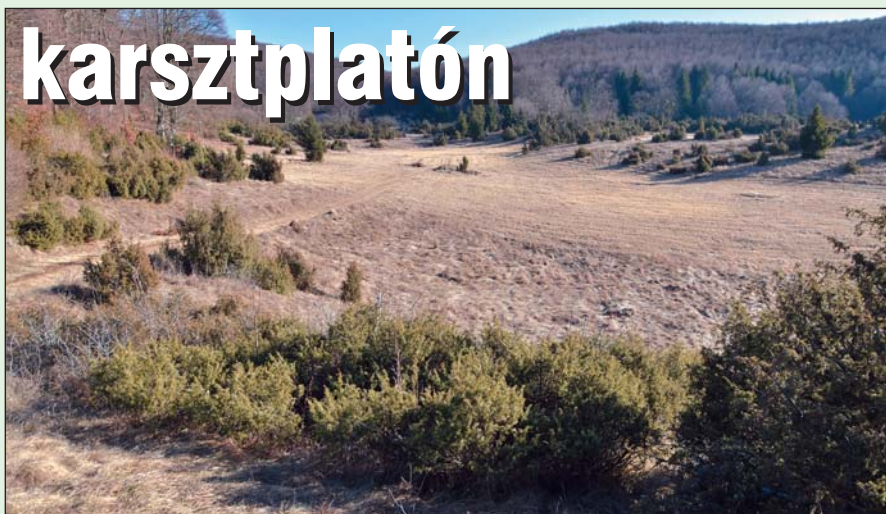

Kaszálók a karsztplatón

Varázslatos világ a Mátra és a Zemplén vulkanikus hegyei között elterülő, hazánk legnagyobb átlagmagasságú vidékét hordozó Bükk-hegység ezernyi szint és formát rejtő, magasra kiemelt, enyhén fel-le hullámzó karsztos fennsíkja.

Klasszikus földrajzi értelemben fennsíknek talán nem is igazán nevezhetnénk (az északnyugatra fekvő Medves-fennsík sokkal inkább kiérdemli ezt a földrajzi jelzőt!), hiszen a 800 méter tszf.-i magasságnál sehol sem alacsonyabb területen, kisebb medencék, szélesebb völgyoszorozatok, szűkebb lágák, és az ezek fölé emelkedő hegygerincek, lapos hegytetők hullámzó vonulatai rajzolják meg a táj karakterét. Karsztplató ez a javából! Ezt pedig a fennsík peremén éles törésvonal mentén leszakadó, órálló mészkőszirteken állva élhetjük át igazán!

A magasközéphegységi hangulatot a felszínformák mellett elsősorban a kistáj alapvető jellegét meghatározó, a hegyvidék elnevezésében is árulkodó, zárt montán bükkös erdőtakaró jelenti. Azonban a Bükk-fennsík bükkösei jó néhány helyen felnyílnak és a helyükön elterülő irtásrétek, hegyi kaszálók közvetlen betekintést nyújtanak a karsztos formakincsek változatos világába. Nem mellesleg pedig az egyedi mikroklímatis viszonyoknak is köszönhetően, egyedülálló fajgazdagságú élőhelyeknek adnak otthont.

Ilyen irtásrét a Nagymező hatalmas karsztvápája, vagy poljevidéke, vagy az ennél kicsit intimebb szépségeket rejtő Zsidó-rét is. A Balkán-félszigeten elterülő Karszt-hegységből elsőként leírt felszínformák alapján a polje, nagyobb területen fekvő, karsztosodó kőzetekbe mélyült medenceség, melyet töbrök, víznyelők, uvalák (ikertöbrök) tarkítanak.

A Zsidó-rét keskenyebb karsztvápáját 900 méter körüli hegyhátak szegélyezik, melyek oldaliban töbörösorú völgyek ereszkednek a rét alját képező töbör csoportok horpadásai irányába. Itt fekszik az egész Bükk-hegység legnagyobb területű töbre, a Mohos-töbr is.

Az irtásrét fogalmánál egy kicsit álljunk meg. Ha északról, Olasz-kapu felől érkezünk a fennsíkra, egyszer csak elénk tárul a Zsidó-rét megkapó szépségű hegyi kaszálója, melyet a még lábon álló, de már a száradás és a szűkáróstitás csalhatatlan jeleit viselő lucfenyvesek szegélyeznek, és az ugyancsak beszédes tájképtörténeti vonatkozásokat jelentő borókások borítanak.

Kialakulásuk összefügg az első hazai ipari forradalom fokozódó nyersanyag

igényével. Az erdőbirtokok a 18. századtól kezdve már nem csak a tűzifa és épületszerfa, a különféle mellékhaszonvételek forrásai voltak, hanem az erdei alapanyagokra épülő korai ipari struktúrák kiszolgálását is jelentették. Deszkahasogató malmok, üveghuták, papírkészítő üzemek, és a vashámorok üzemeltetéséhez nagy mennyiségben, folyamatos ellátás mellett volt szükség az erdők faanyagára.

Az üveghuták mellett, a vasolvasztás és a vasgyártás volt a legnagyobb nyersanyagigényű iparág. A Bükkben a Fazola-féle vashámorok faanyagszükségletének kielégítése már az 1780-as évekbeli erdőgazdálkodási tervekben is kiemelt szerepet kapott. Így elkerülhetetlen volt nagy területű, addig összefüggő erdőségek letermelése. Ennek köszönhetően jöttek létre az első nagyobb irtásrétek, mint pl. a Nagymező.

A fennmaradásuk viszont már egy másik gazdasági folyamat következménye, ez pedig a legelőhiány volt. A művelésig változások miatt országsszerte csökkentek a legelőterületek, miközben a korábbi legelők szántókká feltöréséhez egyre nagyobb számú igásállat-állományt használtak. Az ebből eredően kissé paradoxon fokozódó legelőigény pedig az erdőterületek rovására jelentkezett.

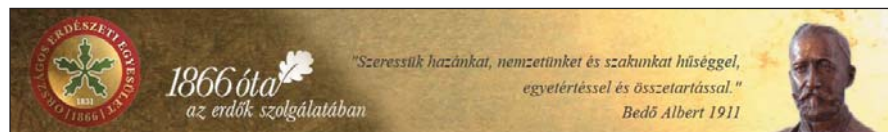
Az 1920-as években már kormányprogram szabályozta a hegyi legelők kialakítását, amelyben az erdőhivatalok egyre több erdőterületet jelöltek ki a Bükkben is, fás legelők kialakítására. A bükki tisztások, irtásrétek a két világháború között érték el a legnagyobb kiterjedésüket.

Ennek a teljességgel az ember által kialakított, különleges élőhelyeket teremtő, a zárt erdőterületeken életteret nem találó fajoknak otthont adó tájhasználati formának az örökségét jelentik a Bükk karsztplatójának mai kaszálói.

Szöveg és kép: **Nagy László**

Megújul a nemzeti park igazgatóságok szervezetrendszer

41 tájegységi szervezet jön létre 10 igazgatóságban belül

Tájegységi szervezetekkel bővülve újjalak meg a nemzeti park igazgatóságok – jelentette be az agrárminiszter Budapesten, sajtótájékoztatón. Nagy István közölte, hogy a 10 igazgatóságban belül a természetvédelmi feladatok ellátására 41 tájegységi szervezet jön létre. Vezetésükért a tájegységvezetők felelnek, személyi állományuk pedig a vagyongazdálkodást, a monitorozást, a területi őrzést és a helyben jellemző tevékenységeket egyaránt ellátja. Az igazgatóságok felépítése egységesül, szervezeti egységei hasonló elnevezéssel hasonló feladatokat kapnak. A természetvédelmi örök munkájában a hatósági jellegű szerep helyett előtérbe kerül a szolgáltatási tanácsadói tevékenység – tette hozzá Nagy István. Az igazgatóságok feladatköréi jelentősen kibővültek az utóbbi években, így ezt a szabályozásnak és a szervezeti felépítésnek is követnie kell – indokolta az átalakítást a tárcavezető.

Forrás: **MTI**

<https://oeo.hu/hirek/agazati-szakmai/nemzeti-park-igazgatóság-szervezet-rendszer>

Hirdessen az Erdészeti Lapokban!

A rászorulókat segíti majd a lefoglalt, illegális eredetű tűzifa

1300 köbméter tűzifára lehet pályázni

Az illegális eredetű fatermékek közérdeklő célú felhasználására indított pályázati lehetőséget a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. Az Agrárminisztériumban tartott sajtótájékoztatón bejelentették, hogy az EUTR ellenőrzések során elkobzott termékekből a program első szakaszában csaknem 1300 köbméter (mintegy 13 ezer mázsa) tűzifára pályázhatnak ingyenesen önkormányzatok, közhasznú szervezetek, valamint egyházak és egyházi jogi személyek. Zambó Péter erdőkért és földügyekért felelős államtitkár hangsúlyozta: az EUTR rendszer nemcsak az erdőket és a vásárlókat óvja, hanem az erdőtulajdonosok, az erdőgazdálkodók érdekeit is. A tárcá államtitkára aláhúzza: hazánkban az elmúlt három évben az állami erdőgazdaságok területén a falopások jelentős mértékben lecsökkentek, míg 2017-ben összesen 6373 köbméter tulajdonítottak el, addig 2019-ben már csak 3601 köbmétert. Végül felhívta a figyelmet, hogy a kormányzat szociális tüzelőanyag programjának keretein belül az elmúlt tíz évben csak az állami erdőgazdaságok összesen közel 1 millió 150 ezer köbméter szociális tűzifát biztosítottak a rászorulókat számára.

Forrás: **AM Sajtóiroda**

https://oeo.hu/hirek/agazati-szakmai/tuzifa_illegalis_palyzat_eutr

Szentpéteri Sándor az erdőkért felelős helyettes államtitkár

Kinevezés az Agrárminisztériumban

A miniszterelnök 12/2020. (II. 6.) ME határozata helyettes államtitkár kinevezéséről. A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 234. § (1) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva, az agrárminiszter javaslatára *Szentpéteri Sándort* – 2020. február 1-jei hatállyal – az Agrárminisztérium helyettes államtitkárává kinevezem. Orbán Viktor s. k., miniszterelnök – jelent meg a határozat a Magyar Közlöny 2020/19. számában. Szentpéteri Sándor 1993-tól az FM Szegedi, majd 1995-től a Budapesti Erdőtervezési Iroda erdőtervezője, 1997-től osztályvezető, 1999-től igazgatóhelyettes volt. 2005–2007 között az ÁESZ Budapesti Igazgatóság, majd a Fővárosi és Pest Megyei MgSzH Erdészeti Igazgatóság megbízott igazgatójaként dolgozott. 2007-től igazgatóhelyettesként az erdőtervezést irányította. 2012-től a Pilisi Parkerdő Zrt. pályázati és erdőrendezési főelőadója volt. 1983-tól az OEE tagja. 2002–2006 között az ÁESZ Budapesti H. Cs. titkára. 2010 óta a Helyi Csoport elnöke. 2017. októbertől 2019. április 30-ig az OEE ügyvezető igazgatója. 2010-ben MgSzH Elnöki Elismerés és egyesületi Elismerő Oklevél kitüntetésben, 2017-ben Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetésben részesült.

Forrás: **OEE, Magyar Közlöny**

https://oeo.hu/hirek/agazati-szakmai/szentpeteri_sandor_helyettes_allamtitkar

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadászházi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a www.oeo.hu oldalon olvasható, évente egy alkalommal az *Erdészeti Lapok* is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg. A kártya névre szól, sorszámmal és vonalkóddal van ellátva, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2020-ra szóló érvényesítő mátrixokat azok a tagok kapják meg az *Erdészeti Lapokon* keresztül, akik határidőre eleget tesznek az adott évre vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüknek.

A kedvezményrészerről és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oeo.hu, 06 1 201 6293) vagy a helyi csoportok titkárainál.

Partnereink:

STIHL

**JÓ IDŐBEN.
JÓ HELYEN.
STIHL. ÉS KÉSZ.**

STIHL MS 261 C-M
MOTORFŰRÉSZ

246 900 FT

Az ár 2020. március 31-ig, vagy a készlet erejéig érvényes.

STIHL.HU